

**Муниципальное бюджетное образовательное учреждение
Основная общеобразовательная школа № 2
имени Защитников Отечества с. Камбилиевское
МО - Пригородный район, РСО-Алания
363100 с. Камбилиевское, ул. Ю. Кучиева, 93
Телефон 8(867-38)2-70-46**

Принято
на педсовета школы
протокол № 1
от «31» августа 2022 г.

«Согласовано»
зам. директора
школы
Гуриевой Гуриевой
З.Е.
«31» августа 2022г.

**РАБОЧАЯ ПРОГРАММА
учебного предмета
«Родная литература» (Осетинский)
для 2 класса основного общего образования
на 2022-2023 учебный год**

Составитель:
Диамбекова Мадинат Тимофеевна

Литературон кәсінады программә мадәлон әевзагыл 2 қыласән Амбараңғанән фыстәг

Программә араэст әрцид ног Федералон Паддзахадон Ахуырадон Стандарты (ФПАС-ы), «Ирон әевзаг әмәл литератураһы программә 1-4 қыластән»- ы домәнтәм гәсгәе. 2 қыласы ирон кәсін ахуыр кәнынән ләвәрд әуеси 68 сахаты. Ивд әрцидысты темәтәм гәсгәе цы сахатты бәрц ләвәрд әрцид уыдан (күури - 2 сах. әдәппәт - 68 сах.) әмәл уыдомна мә гәсгәе конд у қыланен-тематикон пълан.

«Ирон литератураһы программә 2 қыластән»- ы хәстә баххәст кәныны тыххәй пайда конд әуеси чиниг:

Дзапарти 3. Кәсіны чиниг 2 қыласән. Дзаудж. 2011-10

Райдайән скъолайы бындур әвәрд әрциду сывәлләтты алывәрсыг рәзтән. Уымә гәсгәе ирон әевзаг ахуыр кәныны хъуыддаг араэст у ахәм нысан әмәл хәстә сәххәст кәнынма:

- хъуамә сывәлләттә сә кәрәдзимә ирону дзурын сахуыр уой. Уый тыххәй та хъәуы фидар фәлтәрдзинад кәсін, фыссын әмәл хъуыды кәнынәй;
- иумәйаг ахуырадон зонындзинаедтә бәрzonndәр кәнын; ныхасы рәзтыл кусын;
- фылдәр базониңмә әмәл интеллект уәрәхдәр кәнынмә тырнын;
- мадәлон әевзаджы фәрци сывәллоны алывәрсыгәй хъомыл кәнын;
- хъазты хуызы сывәлләтты эмоционалон уавәр рәзын кәнын;
- зонындзинаедтә фылдәр кәнынмә тырнындзинад рәзын кәнын.

Куыд зонаем, афтәмәй әппәтәй хуыздәр фадат уыцы нысантә сәххәст кәнынән ис кәсіны урокты.

Ног (дыккаг фәлтәрьи) стандартты домәнтә сты, цәмәй Уәрәсейы цәрәг алышадәмән дәр йе 'взаджы кад се 'хсан бәрzonndәр ист әрциду, цәхгәр фәхуыздәр уа йә ахуыр кәныны хъуыддаг. Уыцы хәстә та әххәст кәнын райдайән скъола.

Кәсіны программәйи сәйраг идея у скъоладзауы ахуыры процессы сәйраг архайәг уәвүнмә сразәнгард кәнын.

Кәсіны программәйи сәйраг хицәндзинад – скъоладзаутән комплексон аегъдауәй литературон кәсінады аегъдаутта бацамонын.

Кәсіны программәйи спецификон хицәндзинадта:

- текстыл бакусын куыд ныхасы иуәгыл;
- литературон уацмысы дзырдты аивдзинад әмәл сә хицәндзинадта жанртәм гәсгәе әевзарын;
- уацмысы әевзаг әмәл сывәлләтты ныхасыл уыцы иумә күист;
- уацмысыл әмәл сывәлләттән фыст чингуытыл иумәйагәй кусын;
- сывәлләттән тексты тыххәй зонындзинадта дәттын, әмәл аивадон - литературон уацмысы мидис әмбарын кәнгәйә сабиты миддуне хъәздыгдәр кәныныл күист.

Программә домы, цәмәй скъоладзаутә базоной тексты сәйрагдәр хъуыды рахицән кәнын, уацмысы мидис хи ныхастәй радзурын, дзырдты нысаниуәг зонын, текстән йә аивадон әүүәлтә ракатын; сахуыр уой хъуыды кәнын, рәза сә аивадон жекъарынад, цымыдис әмәл разәнгард кәной чиниг кәсінмә.

Кәсіның фәлтөрдзинад

Ахуыры азы фындағ әмбиси сқылодзаута хұумамә базоной: әмбаргә, аив әмә раст кәсін минутмә 80-85 дзырды онг.

Ахуыры азы дыккаг әмбиси хұумамә зоной: әмбаргә, аив әмә раст кәсін минутмә 80-90 дзырды. Кәсігә-кәсін аерлаууын әмә хъәләсі уаг раст аразын. (Зын дзырдә уәнггай кәсін.) Ранымад хъәләсі уагај әвдисін. Чысыл текст хинимәр кәсін.

Чиньгмө гөсгөе күист

Ахуырдзауты хәс у, цы уацмыс бакастысты, уый мидисәй фәрстытән раст дзуапп раттын, ахуыргәнәджы раныхас әмә кастмә хұусын, хи ныхастәй йә радзурын. Сә хъуыдымә гәсгә кәрәдзимә хәстәг цы дзырдә сты, уыдон иртасын, сә нысан сын зонын. Ахуыргәнәджы аххуысај тексти архайджыты характеристикае дәттәг дзырдә әмә хъуыдыйәдтә ссарын. Хұумамә зоной фәрстытәм гәсгә текст хәйттыл дих кәнин, ахуыргәнәджы аххуысај тексти сәйраг хъуыды әвдисәг бынәттә ссарын, ахуыргәнәджы разамындәй хи цәстдарәнтәм гәсгә афәзды афонты, әрдзы, боныхъәди әмә хъазәнты тыххәй радзурын. Хұумамә зоной радзырд, аргъау, әмдзәвгә кәрәдзийә иртасын, амынд тексттә наизусты дзурын. Сә хәс у зындгонд фысджыты наемтә зонын, сә уацмыста сын ранымайын, хәдзары цы чингуытә кәсінц, уыдоны тыххәй радзурын.

Сәйраг домәнтә сқылодзауты зонындзинаедтәм әмә арахстдинәедтәм.

- әмбаргә, аив әмә раст кәсін;
- хъәләсі уаг раст аразын;
- чысыл текст хинимәр кәсін;
- цы уацмыс бакастысты, уый мидисәй фәрстытән раст дзуәппитә дәттүн;
- сә хъуыдымә гәсгә кәрәдзимә хәстәг дзырдә иртасын;
- радзырд, аргъау, әмдзәвгә кәрәдзийә иртасын;
- зындгонд фысджыты наемтә зонын, сә уацмыста сын ранымайын.

Литературә:

1. Дзапарты З.Кәсіны чиныг 2 къласән. Дзәудж. 2011-10
2. Моурауты М. Дидактикон аәрмәг ныхасы рәзтыл кусынән. Дзәудж. 2011
3. Моурауты М. әмбисендтә әмә уыци-уышитә. Дзәудж. 2011
4. Моурауты М Дидактикон хъәзтитә әмә уләфтү минуттә. Дзәудж. 2011-10-12
5. Уалыты Т.,Джусойты К., Дзытиаты Э. Сывәлләттә литературајәх хәсләвәрдтә 2 къл. Ирон әвзаг әмә кәсіны уроктәм. Дзәудж. 2005
6. Уалыты Т. Цалдәр ныстуаны аәрлығон ахуыргәнәгән. Дзәудж. 2005
7. Бзарты Р. Нә Райгуырән бәстәйел истории. Алан әмә Уәрәсе рагзаманты.
8. Ирон. әвзаг әмә литературајы программатә 1-11 къл. Дзәудж. 2005
9. Пагәты З. 1-4 къл. Ахуыргәнинәтә кәсін- фыссын күйд зонынц, уымән бәрәггәнәнтә әвәрүны бәріцбараентә. Дзәудж. «Иристон» 2003

№	Сахатты нымаец	Уроччы темәе	Уроччы тип	Скъюладзауты зонындзинәйттәм домаңта		Дөмгүйүд пълан	Факт
				Зоны	Чиньдыкъы араэлт(цар, сәргонд, титулон сыф, иллюстраци) Арахсын: чинигимә архайын, зилин әм, хәлеугүе уацымыс дзы ссарын		
1	1	Фыщаг урок. Хонаем уә литературәйы цымынисаг дунемә	Ног темә ахуыр кәнныны урок	Зоны: уасмысты сәргәндә, жанртә, сә авторты наңтә, сә сәйраг мидис, ныммә гәсгә халсарты наңтә.	Арахсын		
1	1	Чеджемтү Г. «Ердэз диссәттә». Тагылзуринаг	Ног аэрмәг	- уацымыс аив, раст, әмәз әмбаргә кәсъымә - уацымыс темә әмәс сәйраг хъульды рашилан кәннынмә; - әмдзәвтә зәрдывәрдәй ахуыр кәннынмә; - текст хи нахәсттәй дзурынмә, хәйттыл айди кәннынмә, пълан ын арзынынмә	Зоны		
2	1	Астемыраты И. «Базары». Гаглоиты В. «Бәласы бындағында»	Ног аэрмәг	- тексты сәйраг хъульды хицән кәннынмә.	Зоны		
3	1	Б.Сергунков. «Кәм бамбәхсы сәрд». Баситы М. «Роза- дилинәг». Уыши- уши.	Ног аэрмәг		Зоны		
4	1	Коцойты А. «Хъәбатыр Габо» Уырымты П. «Кәссарагхәс». Къадзаты С. «Цы уары къәвда?»	Ног аэрмәг				

			-улыц-уыцитæ зæмæ ирхæфсæнтæ зардывæрдæй дзурьнæмæ; -тагыдзуриннæгтæ рæвдз зæмæ раст дзурьнæмæ	
5	1	Сæрды мысинагтæ урок.	Рефлекси. Контролон урок.	
6	2	Хетагтакты Къ. «Лæтгай». Л.Даскалова. «Алæмæтты диссæгтæ» 1-аг хай	Ног темæ ахуыр кæнныны урок	
7				
8	1	Л.Даскалова. «Алæмæтты диссæгтæ» 2-3-аг хай	Ног æрмæг фидар кæннын ин	
9	1	Чеджемтæ Г. «Буркутъраэлжын Н.Сладков. «Фæззæг къæсæрлы». Æмбисæңдæтæ. Тагыдзуринаат.	Ног темæ ахуыр кæнныны урок	
10	1	Былтуулты Ч. «Мыст зæмæ сырдлонцыиуы артай».	Ног æрмæг	
11	1	Ситохаты С. «Сырдлонцыиу»	Ног æрмæг	
12	2	Асаты А. «Булæмæргы фæззыгон зарег».	Ног æрмæг	
13				

14	1	Челжемтү Г. «Бэрэгвээзэг»	Ног армæг
15	1	Уарзын дæ, сызгæрин фæззæг! Тест №1	Рефлекси
16	1	Дзесты К. «Бэххүсгэндэжтæ»	Ног темæ ахуур кæнны урок
17	1	Тъекты А. «Хиванд лæппу»	Ног армæг
18	2	М. Зощенко. «Сайын нæ хъæуы». Аэмбисæндтæ.	Ног армæг
19	1	Плиты И. «Тæргайгæннæг». Уьчи-уьчи.	Ног армæг
20	1	В. Осеева. «Хæлларзæрда чызг»	Ног армæг
21	1	В. Осеева. «Хæлларзæрда чызг». Ирони.	Рефлекси.
22	1	Ханантымыраты К. «Аслæнбæг».	Ног армæг
23	2	Джиноты К. «Анæрхуыды чызг».	Ног армæг
24		Тагылдузуринаг. Иржаефсæн. Челжемтү Г. «Сæнвиччы фыщаг балц хъæдмæ».	

25	1	Хорзай хорз зэгтын хъёуы, азвэрэй та-азвэр. Урс уарди. Б. Юнгер. Тест №2 кэнэе нийвмэг гэстэг сочинени	Контролон урок	
26	2	Хбайхыхты Г. «Зылмэг». Уши-уши. Ситохаты С. «Тудзи эмэг сүрднөнтийн».	Ног тэмэ ахуур кэннын урок	
27				
28	2	Н. Павлова. «Зылмэг он аргчай». Чеджемты Георы талмац.	Ног армэг	
29				
30	1	Цэрүүкьаты В. «Заз». Палиндром.	Ног армэг	
31	1	Скодга Митын Лэг йэх урс кээрц. Залты мит. Къадзаты С.	Рефлекси	
32	1	Къадзаты С. «Цэй, ныр та ды дэр фэлвар- Ам хъяугэ дээрдтэгссар!». Будайты М. «Зэрронд Ног азы ажхсэв».	Ног армэг	
33	1	Къадзаты С. «Зылмэг он райсом». Уши-ушиятэ. Зылмэлжы мэйтэ нээмтгэ.	Ног армэг	

34	1	Скодта Митын Лæг йæурс кæри Тест №3	Контролон урок. Зымæджы темæйæ рацыд æрмæг фæлхат кæннын
35	1	Æмбалты Ц. Ушинский «Дыгуа гутонны».	Ног темæ ахууыр кæннын урок
36	1	Баситы М. «Хъæбулы зæрдæ». Тагылзуринан. Джиоты К. «Хæлдзармæ күстү». Мæстæймарæн.	Ног æрмæг
38	1	Е. Гермæk. «Филия». Мæстæймарæн. Баситы М. «Мæ бандон». Уыци- уынчтæ.	Ног æрмæг
39	1	Төбхтى А. «Егънæг»	Ног æрмæг
40	2	Ю. Ермolaев. «Дыгуа аддожын гүлпүү». Ирхæфсан. Гæдиаты С. «Кæсар, хæфс æмæ цынусур».	Ног æрмæг
41			
42	1	Гæззаты И. «Йæ зинæджы- йæ мæлæт».Æмбиссæндтæ.	Ног æрмæг
43	1	К. Ушинский. «Хъазтæ» Ирхæфсан.	Ног æрмæг. Рефлекси

44	1	Узбекаг аргъау: «Цыргъзонд афъымартә».	Фәсүурокты кәсбын		
45	1	Әнәзивәг күы уай – хуыздәр бынаг дә бар! Сөлинии	Контролон урок.		
46	1	Асаты А. «Сырлты бәрағбон». Ирхәфсән.	Ног тәмә ахуыр кәнның урок		
47	1	Дзесты К. «Хыжбатыр тәрхъус». Уыци- уци.	Ног әрмәг		
48	1	Астемыраты И. «Гидус». Ирхәфсән.	Ног әрмәг		
49	1	Хъйтамасты А. «Сиддәр». Виталий Бианки. «Зараг цый».	Ног әрмәг		
50	1	Сколта Митын Ләг йә урс кәрц. Әнәзивәг күы уай – хуыздәр бынаг дә бар. Мәрттәә амә цәрәгойты дүней	Рефлекси		
		Тест №5			
51	1	Хъйтыхъты А. «Додә амәх хаззә». «Цауыл күйдә Сослан». Ирхәфсән	Ног әрмәг		

52	1	Хантемираты К. «Асайдта наанай». Палиндром.	Ног армæг			
53	1	Хаджеты Т. «Рұвас, усасәт әмәл ләг»	Ног армæг			
54	1	Аргын. «Рұвас әмә зығарағ»	Ног армæг			
55	2	Нигер. «Сабиты зарәт». Абмисәндтә. К. Ушинский. «Мыдыбындытың».	Ног темә ахуыр кәнныны урок			
56						
57	1	Хетәгката Къ. «Зәрватыкъ». Тагъдзуринаң. Уыци-уыцитетә.	Ног армæг			
58	1	Үйрымты П. «Мыст әмә нартхоры нәмшігү». Уышы-үүчи	Ног армæг			
59	1	Дж. Родари. «Хүр әмә миғъ» Абмисонд. Уалдзәлжы мәйтү нәмшігү.	Ног армæг			
60	1	Хөйтү П. «Райтураэн бастаң».	Ног темә ахуыр кәнныны урок			
61	2	Джыккайты Ш. «Барзонд әффәңгү» Абмисонд.	Ног армæг			
62						
63	1	Ходы К. «Цин». Палиндром.	Ног армæг			

64	1	Джыккайты Ш. «Узыны хәдзар». Әмбисонд.	Ног әрмәг
65	1	Хыйтыхты А. «Баба, уәлахиз мәх хәсүү».	Ног әрмәг
66	1	Джыккайты Ш. «Мәстүгты хабар».	Ног әрмәг
67	2	Кәм райуырлән, мәхі кәм базылтон.	Контролон урок
68			